

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

PROTIKORUPČNÝ PROGRAM
Ministerstva životného prostredia
Slovenskej republiky
(nové znenie)

Bratislava

30. júna 2021

Obsah

1.	Úvod.....	3
2.	Vymedzenie pojmov a skratiek.....	3
3.	Východiská protikorupčného programu.....	6
4.	Faktory s vplyvom na realizáciu Protikorupčnej politiky SR	7
5.	Priority protikorupčného programu	9
6.	Norma ISO 37001	9
7.	Riadenie korupčných rizík	10
8.	Ciele a opatrenia.....	11
9.	Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia protikorupčného programu	19
10.	Záverečné ustanovenia	21
	Príloha - Vyhodnotenie plnenia úloh v kalendárnom roku 2020	22

1. Úvod

Nové znenie rezortného protikorupčného programu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „protikorupčný program“) bolo vypracované v súlade s uznesením vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018, k Návrhu protikorupčnej politiky Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 (ďalej len „Protikorupčná politika SR“).

V bode B.4. tohto uznesenia sa členom vlády a predsedom ostatných ústredných orgánov štátnej správy ukladá vyhodnocovať plnenie úloh vyplývajúcich z rezortného protikorupčného programu a aktualizovať tento program každoročne do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok.

Tento protikorupčný program nadväzuje predošlé protikorupčné programy, na schválenú Protikorupčnú politiku SR a pri jeho vypracovaní sa takisto zohľadňujú požiadavky štandardov podľa normy ISO 37001¹⁾, ako aj skúsenosti získané pri jej zavádzaní na Ministerstve životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“), najmä však informácie vyplývajúce z prieskumu o korupčných rizikách na ministerstve. Premietajú sa doň aj poznatky a návrhy zamestnancov ministerstva a iných osôb, ktoré sú v pracovnoprávnom vzťahu s ministerstvom (ďalej len „zamestnanci ministerstva“)²⁾ i poznatky dobrej praxe iných organizácií vrátane relevantných zahraničných skúseností.

Ministerstvo je ústredným orgánom štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia a má významné postavenie a špecifikácie vzťahujúce sa na ochranu vzácnej hodnoty, ako je zdravie a kvalita životného prostredia.

Environmentálna politika a Programové vyhlásenie vlády sa tiež hlási k proaktívnemu napĺňaniu záväzkov a cieľov v oblasti udržateľného rozvoja a životného prostredia prijatých na medzinárodnej úrovni, najmä v rámci OECD a ďalších medzinárodných organizácií, pri zohľadnení dôležitej úlohy aj v oblasti boja proti podplácaniu.

Adresátmi tohto protikorupčného programu sú zamestnanci ministerstva, ako aj rezortné organizácie ministerstva. Jeho *účel* je poskytnúť im súbor konkrétnych krokov na predchádzanie korupcii, najmä prostredníctvom riadenia korupčných rizík a znižovania priestoru na ich vznik a existenciu.

2. Vymedzenie pojmov a skratiek

Na účely realizácie protikorupčného programu sa používa toto vymedzenie pojmov:

Integrita znamená vlastnosť osoby, ktorá sa dôsledne prejavuje v čestnom, poctivom, nestrannom a dôveryhodnom konaní v súlade so všeobecne uznávanými hodnotami, etickými zásadami, normami a pravidlami. Miera integrity jednotlivca, orgánu verejnej moci i celého systému inštitúcií sa hodnotí podľa vonkajších prejavov a konania v súlade s deklarovanými hodnotami a zásadami. V tomto zmysle je medzi integritou a tendenciou ku korupcii nepriamoúmerný vzťah. Treba zdôrazniť, že pojem „integrita“ nie je totožný s pojmom

---

¹⁾ Norma STN ISO 37001:2019-02 (01 0106) Systémy manažérstva proti korupcii. Označenie anglického znenia normy je ISO 37001:2016 - Anti-bribery management systems. (ďalej len „ISO 37001“)

²⁾ Výrazom „zamestnanci ministerstva“ sa označujú zamestnanci ministerstva a iné osoby, ktoré sú v pracovnoprávnom alebo inom podobnom zmluvnom vzťahu s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky, ako aj osoby pracujúce na dohodu. Patria sem aj osoby, ktoré sú vymenované na základe politických nominácií.

„bezúhonnosť“, ktorá sa podľa príslušných právnych predpisov SR preukazuje výpisom/odpisom z registra trestov.

Korupcia - vymedzenie pojmu korupcia ako zneužitie moci alebo postavenia vo vlastný prospech alebo v prospech iných osôb sa opiera o Dohovor OSN proti korupcii.³⁾ Podobne aj Európska komisia (EK) v súvislosti Európskymi štrukturálnymi a investičnými fondmi (EŠIF) používa všeobecné vymedzenie pojmu korupcia, ktorú chápe ako „zneužitie (verejného) postavenia na osobný prospech“.⁴⁾ Zdôrazňuje, že korupčnými platbami či transakciami sa napomáha mnohým ďalším druhom podvodov, ako sú napríklad falošné fakturácie, fiktívne výdavky alebo neplnenie zmluvných špecifikácií.

Aj keď v čase vypracovávania tohto dokumentu samotný pojem korupcia nie je ako termín v slovenských právnych predpisoch osobitne vymedzený, v Trestnom zákone (TZ)⁵⁾ sa v § 328 až § 336b uvádzajú druhy konania súvisiaceho s korupciou či úplatkárstvom. **Termín korupcia má preto v tomto dokumente generický význam**, ktorý zahŕňa nielen všetky uvedené druhy konania, ale aj akékoľvek konanie poškodzujúce verejný záujem. Zahŕňa takisto zneužívanie moci, právomoci, vplyvu či postavenia, navádzanie na takéto zneužitie, klientelizmus, rodinkárstvo, protekcionárstvo, vydieranie⁶⁾, konflikt záujmov, nezákonný lobing, poskytovanie a prijímanie nenáležitých výhod bez poskytovania protislužby (tzv. prikrmovanie) a spreneveru verejných zdrojov. Zneužitie právomoci verejného činiteľa v zmysle § 326 TZ je vo svojej podstate takisto korupciou, rovnako ako trestné činy pri verejnom obstarávaní a verejnej dražbe⁷⁾ a machinácie v súvislosti s konkurzným a vyrovnávacím konaním.⁸⁾⁹⁾

V norme ISO 37001¹⁰⁾ má pojem **korupcia** generický charakter a vymedzuje sa ako „ponúkanie, sľubovanie, dávanie, prijímanie alebo požadovanie neoprávnenej výhody akejkoľvek hodnoty (ktorá by mohla byť finančná alebo nefinančná), priamo alebo nepriamo a bez ohľadu na miesto (miesta), v rozpore s platnými právnymi predpismi, ako aj úplatok alebo odmena pre osobu, ktorá koná alebo sa zdráha konať v súvislosti s výkonnosťou plnenia povinností tejto osoby“.

Korupčné riziko¹¹⁾ - v užšom zmysle sa pod týmto pojmom rozumie existencia príležitosti, pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie a nákladov spojených s touto korupciou. Zahŕňa aj príčiny alebo podmienky, ktoré uľahčujú vznik situácie priaznivej pre podplácanie, korupciu, korupčné správanie¹²⁾ alebo konanie.

Odvetné opatrenie znamená ktorúkoľvek z týchto činností uskutočňovaných proti oznamovateľovi za to, že oznámil podozrenie z korupčného alebo iného protispoločenského konania či neetického správania: disciplinárny postih, vyhrážanie, diskriminácia, šikanovanie,

---

³⁾ Články 15 až 19 Dohovoru Organizácie Spojených národov proti korupcii (434/2006 Z. z.); (https://www.unodc.org/documents/treaties/UNCAC/Publications/Convention/08-50026_E.pdf)

⁴⁾ Dokument EK *Posúdenie rizika podvodu a účinné a primerané opatrenia proti podvodom*, Európske štrukturálne a investičné fondy – usmernenia pre členské štáty a orgány zapojené do programu, 16.06.2014, Európska komisia, EGESIF 14-0021-00. (https://ec.europa.eu/sfc/sites/sfc2014/files/sfc-files/guidance_fraud_risk_assessment_sk.pdf)

⁵⁾ Zákon č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“).

⁶⁾ Pozri glosár TSI <https://www.transparency.org/glossary/term/extortion>.

⁷⁾ Pozri § 266 Trestného zákona.

⁸⁾ Pozri § 241 Trestného zákona.

⁹⁾ V tomto kontexte je vhodné posúdiť pôsobnosť špecializovaných orgánov, najmä však Špecializovaného trestného súdu.

¹⁰⁾ STN ISO 37001:2019.

¹¹⁾ Medzi pojmi „korupčné riziko“ a „riziko korupcie“ je rozdiel. „Riziko korupcie“ znamená riziko, ktoré vyplýva z korupcie, resp. podplácania.

¹²⁾ Vrátane postoja, reči, pohybov, gest, signálov a ďalších prejavov, o ktorých je možné odôvodnene predpokladať, že osoba dáva najavo svoj úmysel byť účastníkom korupčného vzťahu.

verejné alebo neverejné ponižovanie, stalking (prenasledovanie)¹³⁾, bossing¹⁴⁾, mobbing¹⁵⁾, nátlak, vydieranie, neprimerané zvýšenie pracovnej záťaže, vrátane skrytých foriem týchto odvetných opatrení.

Partner vecného vzťahu (obchodný partner) - externá strana, s ktorou organizácia¹⁶⁾ má vecný vzťah¹⁷⁾ alebo plánuje zriadiť nejakú formu vecného vzťahu.

Protikorupčná prevencia („predchádzanie korupcii“, „prevencia korupcie“) - pod týmto pojmom sa rozumejú systematické postupy na: a) odhaľovanie a odstraňovanie príčin, príležitostí a podmienok priaznivých pre vznik a existenciu korupcie; b) znižovanie a odstraňovanie korupčných rizík; c) zníženie pravdepodobnosti alebo možnosti vzniku korupcie; d) odrádzanie osôb od páchania trestných činov korupcie; e) posilňovanie kultúry etiky, integrity, vzdelávania a protikorupčného povedomia.

Systém protikorupčného manažerstva znamená súbor vzájomne prepojených alebo vzájomne sa ovplyvňujúcich prvkov organizácie na vytvorenie protikorupčných politík, cieľov a procesov na dosahovanie protikorupčných cieľov.¹⁸⁾

Verejná integrita sa chápe ako dôsledný súlad konania so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami s cieľom podporovať a uprednostňovať verejný záujem pred súkromnými záujmami vo verejnom sektore.¹⁹⁾ V kontexte činnosti orgánov verejnej moci sa zároveň chápe ako čestnosť, poctivosť, nezaujatosť, nestrannosť, rešpektovanie dôstojnosti, slušnosť, korektnosť, transparentnosť a dôveryhodnosť pri vykonávaní úradných povinností a zverených právomocí. Je nesporné, že medzi verejnou integritou a korupciou je nepriamoúmerný vzťah.

Verejný záujem²⁰⁾ sa chápe ako záujem trvalo a udržateľne zlepšovať v súlade so zásadami právneho štátu a všeobecne uznávanými zásadami etiky a morálky kvalitu života, životných podmienok a blahobytu všetkých občanov alebo väčšine občanov. Verejný záujem ako predmet sústredeného úsilia sa však nechápe ako svojvôľa na úkor ostatných osôb²¹⁾, ale ako oprávnený nárok²²⁾, pri ktorom sa nezhorší situácia ostatných osôb a dodržia sa jasné a určité kritériá demokracie²³⁾ a právneho štátu.

---

¹³⁾ Napríklad, keď sa po oznámení protispoločenskej činnosti začne byť činnosť, plnenie pracovných povinností, dochádzka a pod. zamestnanca-oznamovateľa neprimerane kontrolovaná a nad takú mieru, ktorá je inak bežná pri kontrole iných zamestnancov.

¹⁴⁾ Napr. odlišné odmeňovanie v neprospech oznamovateľa, zvýšené požiadavky na jeho výkony v práci, privlastňovanie si výsledkov jeho práce nadriadeným, vyvíjanie časového tlaku na oznamovateľa, zadávanie práce a úloh, ktorých cieľom je ponižovať oznamovateľa.

¹⁵⁾ Šikanózne správanie voči oznamovateľovi a podnecovanie do takého správania, napr. verbálne útoky, izolovanie oznamovateľa od skupiny ostatných zamestnancov v organizačnom útvere, ohováranie, psychický nátlak, komunikácia s oznamovateľom sarkastickým tónom a pod.

¹⁶⁾ Podľa ISO 37001 je to osoba alebo skupina ľudí, ktorá na dosahovanie svojich cieľov má vlastné funkcie so zodpovednosťami, právomocami a vzťahmi.

¹⁷⁾ Vecný vzťah sa podľa ISO 37001 chápe v širšom zmysle tak, že predstavuje činnosti, ktoré sú relevantné na účely existencie organizácie.

¹⁸⁾ V norme STN ISO 37001:2019-02 (01 0106) sa používa termín „systém manažerstva proti korupcii“. Na účely tohto protikorupčného programu sa namiesto neho ako synonymum používa priesračnejší termín „systém protikorupčného manažerstva“. V hovorovej reči je akceptovateľný aj výraz „protikorupčné riadenie“.

¹⁹⁾ *Odporúčanie Rady OECD o verejnej integrite*, OECD 26.1.2017. <http://www.oecd.org/gov/ethics/recommendation-public-integrity>; https://www.bojprotikorupcii.gov.sk/data/files/7024_recommendationsvk-web.PDF

²⁰⁾ V zákone č. 357/2004 Z. z. je v čl. 3 ods. 2 pojem verejný záujem na účely tohto zákona vymedzený ako „záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov“. V zákone č. 552/2003 Z. z. sa v § 2 ods. 2 verejný záujem chápe ako „záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech všetkým občanom alebo väčšine občanov. U zamestnancov zamestnávateľa, ktorými sú právnické osoby podľa § 1 ods. 2 písm. c), výkon práce vo verejnom záujme je aj plnenie povinností zamestnancov v záujme týchto právnických osôb podľa Obchodného zákonníka“.

²¹⁾ <http://publicinterest.info/?q=public-interest-political-philosophy-and-study-public-administration>

²²⁾ <http://publicinterest.info/?q=public-interest-political-philosophy-and-study-public-administration>

²³⁾ <http://publicinterest.info/?q=public-interest-political-philosophy-and-study-public-administration>

Zvyšovanie povedomia o korupcii sa chápe ako interaktívny komunikačný proces zlepšovania schopnosti vnímať a pochopiť súvislosti korupcie, jej prejavy, spôsoby a následky, ako aj vzdelávania a rozvíjania spôsobilostí, zručností, motivácie a postojov potrebných na *aktivizáciu* protikorupčného správania.

POUŽITÉ SKRATKY

EK	Európska komisia
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska únia
GR	generálny riaditeľ
GTSÚ	generálny tajomník služobného úradu
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
OECD	Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj
OKRaB	odbor krízového riadenia a bezpečnosti
OÚ	osobný úrad
OVOaHS	odbor verejného obstarávania a hospodárskej správy
RO	riaditeľ odboru
OKRaB	odbor krízového riadenia a bezpečnosti
RPŠS	Rada pre štátnu službu
SPKKM	sekcia prevencie korupcie a krízového manažmentu
SR	Slovenská republika
SP	sekcia práva
TZ	Trestný zákon

3. Východiská protikorupčného programu

Protikorupčný program zohľadňuje základné faktory²⁴⁾ uvedené v Protikorupčnej politike SR, ktoré môžu pomôcť alebo ohroziť úspešnosť jeho realizácie. Tieto faktory zodpovedajú

²⁴⁾ Protikorupčná politika SR na roky 2019-2023, časť 5.1 *Základné faktory s vplyvom na realizáciu protikorupčnej politiky.*

identifikácii podľa analýzy SWOT²⁵). Protikorupčná politika SR je súčasťou celkovej politiky dodržiavania predpisov a pravidiel.

Na dosiahnutie tohto cieľa je potrebné na ministerstve vytvárať vhodné **inštitucionálne, právne a spoločenské podmienky**, v ktorých sa odmietajú akékoľvek prejavy korupčného správania a korupčné konanie sa účinne postihuje. Na ministerstve má preto kľúčový význam uplatňovať zásadu nulovej tolerancie korupcie. V súvislosti s touto zásadou sa nesmú zľahčovať alebo prehliadať ani prejavy korupčného správania a riziká, ktoré by mohli umožniť vznik korupcie alebo vytvoriť priestor či príležitosť na jej spáchanie.

Keďže korupcia, jej páchatelia a sprostredkovatelia, ako aj všetci, ktorí sa podieľajú na vytváraní priestoru a príležitostí na korupciu, poškodzujú **verejný záujem**, musí byť zabezpečená ochrana verejného záujmu.

Akékoľvek znižovanie transparentnosti rozhodovacích procesov orgánov verejnej moci je neprijateľné. Týka sa to nielen oblastí, v ktorých sa rozhoduje o použití či pridelovaní prostriedkov z verejných zdrojov, ale aj procesov schvaľovania, povoľovania, udeľovania licencií, akreditácií, pokút a sankcií. V tejto súvislosti je takisto potrebné odstrániť z rozhodovacích procesov všetky diskrečné prvky, ktoré by mohli vytvárať priestor pre korupčné správanie. Pri rozhodovaní na základe vlastnej úvahy nesmie byť spochybnená integrita ani dôveryhodnosť orgánu, v mene ktorého sa rozhodnutie vydáva. Rovnako je potrebné dôrazne uplatňovať vyvoditeľnú zodpovednosť za vytváranie priestoru, príležitostí a podmienok pre korupciu, ako aj pre vznik a existenciu korupčných schém a sietí.

Osobitne dôležitú úlohu pri zvyšovaní dôvery v štátne inštitúcie zohráva aktívna spolupráca so zástupcami občianskej spoločnosti a mimovládnych organizácií, a preto je pri realizácii protikorupčného programu dôležitá spolupráca so zástupcami mimovládnych i občianskych organizácií.

Ministerstvo v súčasnosti spolupracuje s mimovládnu organizáciou Transparency International Slovensko.

4. Faktory s vplyvom na realizáciu Protikorupčnej politiky SR

Táto časť sa sústreďuje na základné faktory, ktoré môžu pomôcť pri realizácii protikorupčného programu alebo ohroziť jej úspešnosť. Faktory s vplyvom na realizáciu Protikorupčnej politiky SR boli identifikované prostredníctvom SWOT analýzy so zreteľom na prevenciu korupcie a boj proti korupcii. Ako dôkazný základ sa použili najmä výsledky posúdenia korupčných rizík, ktoré boli identifikované na všetkých organizačných útvaroch ministerstva.

(1) Aktuálne faktory, ktoré majú priaznivý vplyv na realizáciu protikorupčného programu ministerstva

---

²⁵) SWOT (z angl. Strengths, Weaknesses, Opportunities and Threats) – silné a slabé stránky, príležitosti a ohrozenia.

Ďalej uvedené faktory sú súčasťou už existujúceho základného rámca priaznivého pre realizáciu Protikorupčnej politiky SR, ktorý obsahuje využiteľný silný aktivizačný protikorupčný potenciál na dosiahnutie cieľov Protikorupčnej politiky SR

- a) prejavená vôľa bojovať proti korupcii a znižovať korupčné riziká,
- b) využívanie systému protikorupčného manažérstva podľa normy ISO 37001:2016,
- c) podpora vedenia ministerstva pri vypracovaní a uplatňovaní rezortného protikorupčného programu,
- d) zriadenie Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti na efektívnu ochranu oznamovateľov,
- e) riadenie protikorupčných činností odborom krízového riadenia a bezpečnosti,
- f) protikorupčný koordinátor, ktorý koordinuje protikorupčné aktivity vyplývajúce z boja proti korupcii a protikorupčnej prevencie, vrátane riadenia korupčných rizík,
- g) spolupráca s organizáciami pri výmene skúseností a dobrej praxe v oblasti boja proti korupcii a protikorupčnej prevencie a neziskovými mimovládnyimi organizáciami,
- h) uplatňovanie Protikorupčnej politiky MŽP SR a Etického kódexu MŽP SR,
- i) zvyšovanie povedomia zamestnancov o protikorupčných pravidlách a zásadách protikorupčného správania sa.

(2) Aktuálne faktory, ktoré majú nepriaznivý vplyv na realizáciu protikorupčného programu ministerstva

- a) nízka dôvera zamestnancov v účinnosť uplatňovania protikorupčných pravidiel v praxi,
- b) neúplné vedomosti o tom, čo všetko sa považuje za korupciu a o efektívnych postupoch boja proti korupcii a protikorupčnej prevencii na ministerstve zo strany zamestnancov,
- c) nedostatočná motivácia zamestnancov k oznamovaniu korupčného správania,
- d) obava zamestnancov oznamovať nekalé praktiky a s tým súvisiaca nízka pravdepodobnosť odhalenia prípadného korupčného správania,
- e) uplatňovanie protikorupčných pravidiel a morálnych zásad v organizácii je často vnímané ako formálne.

(3) Aktuálne faktory, ktoré sú príležitosťami podporujúcimi realizáciu protikorupčného programu ministerstva

- a) vymenovanie predsedníčky Úradu na ochranu oznamovateľov protispoločenskej činnosti,
- b) podmienky pre zavádzanie protikorupčných opatrení vo verejnej správe sú priaznivé,
- c) zvyšujúci sa tlak verejnosti na riešenie problémov spojených s korupciou.

(4) Aktuálne faktory z okolia, ktoré ohrozujú realizáciu protikorupčného programu ministerstva

- a) prevažujúci pesimistický postoj verejnosti k odstráneniu korupcie,
- b) vysoká miera tolerancie drobnej korupcie zo strany verejnosti,

- c) nízka ochota verejnosti, vrátane podnikateľov oznamovať korupciu na všetkých úrovniach verejného sektora z dôvodu neistoty spôsobenej obavou z odvetných krokov,
- d) neexistencia systému hĺbkovej analýzy dôveryhodnosti partnerov vecného vzťahu,
- e) riziko neodhalenia účasti vzájomne prepojených spoločností vo verejnom obstarávaní,
- f) zdokonaľovanie korupčných schém ako reakcia na protikorupčné opatrenia,
- g) chýbajúca nestrannosť či nezaujatosť pri výbere a medializácii podozrení z korupčného konania,
- h) neexistencia jasných pravidiel pre lobing, efektívnosť systému kontroly majetkových priznaní, ovplyvňovanie verejnej politiky a legislatívneho procesu,
- i) zistné dôvody pri podpore kultúry integrity vo verejnom sektore a naprieč celým politickým spektrom.

Tieto faktory sú zároveň významnými korupčnými rizikami. Mohli by zabrániť dosiahnutiu protikorupčných cieľov a úspešnému vykonávaniu Protikorupčnej politiky SR. Na ich zmiernenie a minimalizáciu je preto potrebné sústredné a konštruktívne úsilie založené na celospoločenskom prístupe a behaviorálnych poznatkoch. Na tento účel by sa mali prijať osobitné opatrenia, pričom je nevyhnutné posilňovať spoluprácu a súčinnosť nielen v rámci celého verejného sektora, ale aj jeho spoluprácu s verejnosťou. Angažovanosť verejnosti a jednotlivcov pri zmene vzorcov správania sa je na zmiernenie a odstránenie ohrozenia spôsobeného týmito faktormi dôležitá.

5. Priority protikorupčného programu

Protikorupčný program ministerstva je postavený na prioritách a cieľoch, ktoré vychádzajú z priorít Protikorupčnej politiky SR.

Priorita 1: Vytvárať a posilňovať protikorupčné prostredie.

Priorita 2: Posilniť postavenie ministerstva ako dôveryhodnej inštitúcie, ktorá svojou činnosťou presadzuje a chráni verejný záujem prostredníctvom zmenšovania priestoru a príležitostí pre korupciu a chrániť dobré meno ministerstva.

Priorita 3: Zvyšovať efektívnosť protikorupčného riadenia na ministerstve.

6. Norma ISO 37001

Na skvalitnenie boja proti korupcii a prevencie korupcie ministerstvo vo svojom systéme riadenia bude využívať požiadavky obsiahnuté v štandardoch normy ISO 37001.

Takýto dokument by mal pomôcť zaviesť mechanizmy na prevenciu korupcie, jej odhaľovanie a spôsob reagovania v prípade, keď dôjde ku korupcii alebo vzniku korupčného rizika. Sú v ňom konkretizované požiadavky a usmernenie na vytvorenie, implementáciu, udržiavanie, preskúmanie a zlepšovanie systému protikorupčného

manažerstva. Tieto požiadavky sú špecifikované tak, aby navrhnutý systém pomohol ministerstvu zabrániť korupcii, odhaľovať ju, reagovať na ňu a dodržiavať protikorupčné právne predpisy, ako aj dobrovoľné záväzky organizácie uplatniteľné na jej činnosti.

Ministerstvo si za jeden z kľúčových cieľov stanovilo uplatňovať systém protikorupčného manažerstva, čo je úzko prepojené nielen s existenciou kultúry dodržiavania predpisov, pravidiel a etických zásad, ale aj s kultúrou integrity, transparentnosti a otvorenosti. Existencia týchto prvkov je rozhodujúca pre úspech zavedenia a uplatňovania systému protikorupčného riadenia.

7. Riadenie korupčných rizík

Riadenie korupčných rizík ako *súčasť protikorupčného systému* sa uskutočňuje vo všetkých rezortoch v zmysle uznesenia vlády SR č. 585/2018 z 12. decembra 2018 k Návrhu protikorupčnej politiky Slovenskej republiky na roky 2019 - 2023.

Riadenie korupčných rizík je v podmienkach ministerstva upravené interným aktom riadenia „**Rozhodnutie ministra životného prostredia Slovenskej republiky z 18. júna 2020 č. 21/2020 – 1,2, ktorým sa zavádza riadenie korupčných rizík a identifikovanie rizikových oblastí z hľadiska korupcie**“.

V rámci identifikácie korupčných rizík bol dňa 1. decembra 2020 všetkým zamestnancom ministerstva rozoslaný anonymný elektronický dotazník prostredníctvom aplikácie „Riadenie korupčných rizík“ dodanej Úradom vlády Slovenskej republiky a zber údajov trval do 30. marca 2021.

Účelom dotazníka bola pravidelná identifikácia a vyhodnotenie, do akej miery je ministerstvo vystavené korupcii a aké korupčné riziká by mohli ohroziť riadne fungovanie ministerstva. Na základe získaných údajov boli stanovené prijaté nové opatrenia a ciele na minimalizovanie a odstránenie zistených korupčných rizík.

V prieskume v rámci ministerstva respondenti najčastejšie identifikovali tieto korupčné riziká:

- a) nedostatočné opatrenia na zmiernenie korupčného rizika, ktorému je vystavená pracovná pozícia,
- b) chýbajúce účinné mechanizmy na zabránenie nenáležitým vnútorným a externým tlakom na rozhodovanie,
- c) zvýšená možnosť tolerancie korupcie v dôsledku nedostatočného finančného ohodnotenia,
- d) nedostatočné oboznamovanie zamestnancov so zásadami integrity, opatreniami na prevenciu korupcie v organizácii a konflikte záujmov nie je dostatočné,
- e) zapojenie rizikového obchodného partnera alebo zamestnanca do projektu a/alebo transakcie,
- f) nejednoznačnosť kritérií anonymizácie obsahu zverejňovaných zmlúv,
- g) dodržiavanie lehôt na vydávanie rozhodnutí je častokrát ovplyvňované nedostatkom personálneho obsadenia organizačných útvarov,
- h) nízka miera transparentnosti v organizácii.

Návrhy na odstránenie najčastejšie identifikovaných korupčných rizík na ministerstve sú súčasťou navrhovaných konkrétnych protikorupčných opatrení. Riešenia uvedených rizík sú taktiež súčasťou štandardov podľa normy ISO 37001:2016 a odporúčaní Rady OECD o verejnej integrite.

8. Ciele a opatrenia

Cieľ č. 1	Zmenšiť priestor na existenciu a vznik korupčných rizík
Ukazovateľ:	Identifikované a odstránené nedostatky umožňujúce vznik a existenciu korupčných rizík

Identifikácia nedostatkov na ministerstve, ktoré umožňujú alebo by mohli umožniť vznik a prípadne existenciu korupčných rizík, musí byť založená na faktoch (zásada dôkazného základu).

Ministerstvo zaviedlo systém riadenia korupčných rizík, ktorého súčasťou je aj elektronický nástroj, ktorý poskytuje riadiacim pracovníkom dôkazný základ v podobe informácií o korupčných rizikách na ministerstve a prípadne naznačí aj možné zodpovedajúce opatrenia.

Na tento účel sa pravidelne vykonáva posudzovanie a hodnotenie korupčných rizík. Pritom sa identifikujú tie korupčné riziká, ktoré je možné predvídať vzhľadom na účel ministerstva, jeho veľkosť, štruktúru, rozhodovacie právomoci, povahu, rozsah a zložitosť činností. Vzhľadom na to, že ministerstvo vstupuje do vzťahov aj s externými subjektmi, pri riadení korupčných rizík sa zohľadňujú aj partneri vecného vzťahu a interakcie s nimi.

Účinnosť využívania elektronického nástroja je vhodné vyhodnotiť a na tento účel by sa mali stanoviť **kritériá účinnosti**. Tieto kritériá by mali obsahovať napríklad počet skutočných respondentov zapojených do identifikácie korupčných rizík, ochotu zamestnancov podieľať sa na znižovaní priestoru pre korupciu a vznik či existenciu korupčných rizík, počet a kvalitu opatrení navrhovaných respondentmi a riadiacimi/vedúcimi pracovníkmi, zmenšené alebo odstránené korupčné riziká, obsah spätnej väzby od verejnosti o činnosti zamestnancov ministerstva a pod. Využívanie elektronického nástroja bude koordinované SPKKM Úradu vlády SR.

Treba však zdôrazniť, že **identifikované korupčné riziko neznamená, že už dochádza ku korupcii** alebo s ňou súvisiacej protispoločenskej činnosti. Toto riziko iba naznačuje, že existuje priestor, príležitosť alebo vhodné podmienky na uskutočnenie korupcie.

Na uľahčenie identifikácie, analýzy a vyhodnocovania korupčných rizík je vypracovaná jasná a ľahko zrozumiteľná metodika, ktorá umožňuje efektívne riadiť tieto riziká, pričom sa zohľadňuje poradie ich dôležitosti.

V rámci systému riadenia korupčných rizík bude ministerstvo **vyhodnocovať vhodnosť a efektívnosť existujúcich riadiacich činností** s cieľom zmierniť a prípadne eliminovať korupčné riziká či odstrániť priestor priaznivý pre korupciu. Po posúdení korupčných rizík sa určí druh a úroveň protikorupčných riadiacich činností, ktoré sa uplatnia na zodpovedajúcu

kategóriu korupčného rizika. Pritom sa posúdi, či existujúce riadiace činnosti sú dostatočne účinné. V prípade potreby budú primerane upravené. Pri uplatňovaní protikorupčných pravidiel sa budú zapájať všetky organizačné útvary a všetci zamestnanci ministerstva.

Vzhľadom na to, že ministerstvo vstupuje aj do zmluvných vzťahov s partnermi vecného vzťahu, je potrebné mať k dispozícii pravidlá pre vzťahy s nimi. V rámci zvyšovania protikorupčného povedomia zamestnancov ministerstva sú zavedené jasné postupy na predchádzanie korupcie a stanovené etické zásady zamestnanca, vrátane stanovených sankcií v prípade ich porušovania.

Pre lepšiu účinnosť stanovených postupov a pravidiel na predchádzanie korupcie OÚ zabezpečí pre zamestnancov ministerstva uskutočňovanie školení.

V praxi sa častokrát môžeme stretnúť s tým, že žiadatelia o rozhodnutia sa pokúšajú vstupovať do rozhodovacích konaní, vyvíjajú rôznym spôsobom tlak na rozhodovací alebo odvolací orgán, čo môže vytvárať priestor pre korupčné správanie sa. Na predchádzanie takýmto situáciám je potrebné mať vypracované účinné spôsoby správania sa, ktoré by zahŕňali „manuál“ správania sa pre pracovné pozície, ktoré sú vystavené zvýšenému riziku korupcie.

Opatrenie č. 1.1	Identifikovať pracovné pozície, ktoré sú vystavené zvýšenému riziku korupcie
Ukazovatele:	<ul style="list-style-type: none"> a) identifikovať pracovné pozície, ktoré sú vystavené zvýšenému riziku korupcie b) prijať pravidlá správania sa na týchto pracovných pozíciách c) vytvoriť katalóg pracovných pozícií na úrovni sekcie a samostatných odborov d) monitorovať účinnosť prijatých pravidiel správania sa
Termín vypracovania predpisu:	do 31. decembra 2021
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 30. júna 2022 v rámci aktualizácie protikorupčného programu (vrátane navrhnutia prípadných opatrení)
Gestor:	GTSÚ, GR, RO
Spolugestor:	OKRaB

Na budovanie účinného systému protikorupčného manažérstva je potrebné neustále zvyšovanie povedomia zamestnancov o zásadách integrity, opatreniach na prevenciu korupcie a konflikte záujmov. Zvyšovaním miery integrity výrazne posilňuje dôvera v organizáciu.

Opatrenie č. 1.2	Zvýšiť povedomie zamestnancov o zásadách integrity, opatreniami na prevenciu korupcie a konflikte záujmov
Ukazovatele:	a) uskutočňovať praktické školenia zamerané na zásady integrity, etické správanie, konflikt záujmov a prevenciu korupcie pre novoprijatých zamestnancov ministerstva v rámci adaptačného vzdelávania, pre súčasných zamestnancov priebežne, najmenej jedenkrát za dva roky b) záznamy o vykonaných školeniach
Termín:	do 31. decembra 2021
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	do 30. júna 2022 v rámci aktualizácie protikorupčného programu (vrátane navrhnutia prípadných opatrení)
Gestor:	OÚ
Spolugestor:	GR, RO

Zavedením systému na kontrolu dodržiavania lehôt na vydávanie rozhodnutí vedúci zamestnanci a odbor krízového riadenia a bezpečnosti získavajú prehľad o príčinách nedodržania lehôt a počte rozhodnutí, ktoré boli vydané po zákonom stanovenej lehote. Najčastejšou príčinou pri nedodržaní lehôt bola rôznorodosť žiadostí a nedostatok personálneho zabezpečenia organizačných útvarov. Nedodržavanie lehôt môže poskytnúť zároveň priestor pre korupčné správanie, ktorým sa žiadatelia môžu pokúšať o získanie výhody v podobe uprednostnenia vybavenia ich žiadosti pred ostatnými žiadateľmi.

Opatrenie č. 1.3	Zvýšiť mieru dodržiavania lehôt na vydávanie rozhodnutí
Ukazovatele:	a) identifikovať poddimenzované organizačné útvary so zámerom doplnenia požadovaného počtu zamestnancov alebo upravenia organizačných činností b) vyhodnocovať počet rozhodnutí, pri vydaní ktorých nebola dodržaná zákonná lehota na úrovni sekcie a samostatného odboru c) poskytnúť informácie odboru krízového riadenia a bezpečnosti o príčine a o počte vydaných rozhodnutí, pri ktorých nebola dodržaná zákonná lehota na úrovni sekcie a samostatného
Termín:	do 31. decembra 2021

Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	každoročne do 31. januára za predchádzajúci kalendárny rok
Gestor:	GR, RO
Spolugestor:	GTSÚ

Nízka miera transparentnosti činností a neochota sprístupňovať informácie v organizácii môže mať za následok oslabenie integrity zamestnancov a zvýšenie výskytu korupčného správania. Úlohou organizácie v štátnej správe je preto dosiahnuť zvýšenie transparentnosti činností a hospodárnosti pri spravovaní verejných prostriedkov.

Opatrenie č. 1.4	Zvýšiť mieru transparentnosti v organizácii
Ukazovatele:	a) zvýšiť mieru komunikácie vedenia so zamestnancami b) zabezpečiť kontinuitu konania organizácie pri jej smerovaní a dosahovaní cieľov ochrany životného prostredia c) identifikovať a odstrániť formalistické a byrokratické postupy vo vnútri organizácie
Termín:	do 31. decembra 2021
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti:	každoročne do 30. júna 2022 v rámci aktualizácie protikorupčného programu
Gestor:	GR, RO
Spolugestor:	GTSÚ

Cieľ č. 2:	Účinne chrániť oznamovateľov podozrení z korupcie, inej protispoločenskej činnosti a neetického správania
Ukazovateľ:	Ministerstvo má zavedený systém ochrany oznamovateľov, ktorý im poskytuje istotu, že nebudú proti nim použité odvetné opatrenia v dôsledku nahlásenia protispoločenskej činnosti

Samotná existencia právnych predpisov nepostačuje na znižovanie miery výskytu korupcie a jej postihovanie. Je preto potrebné, aby zamestnanci ministerstva mali dostatočné povedomie o tom, kde môžu vykonať oznámenie o podozrení z korupcie, korupčného správania alebo iného protispoločenského konania a rovnako tak aj vedeli požiadať o ochranu v prípade oznámenia podozrení z nekalého konania.

Princípom ochrany oznamovateľov sú postupy a pravidlá/interné akty riadenia nastavené tak, aby zaručovali podporu a ochranu osobám, ktoré v dobrej viere upozornia na vznik korupčných rizík, možné korupčné alebo iné protispoločenské konanie či neetické správanie. Súčasťou ochrany týchto osôb je uplatňovanie systému pravidiel a postupov na nestranné posúdenie správania voči zamestnancovi, ktoré je možné pokladať za odvetný postih za to, že nahlásil podozrenie z korupčného alebo iného protispoločenského konania či neetického správania. Dôkazné bremeno je na osobe, ktorá navrhla alebo uplatňuje postih.

Ministerstvo vydaním rozhodnutia ministra životného prostredia Slovenskej republiky o vnútornom systéme preverovania oznámení súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti určilo pravidlá na zabránenie odvetnej činnosti a diskriminácie voči oznamovateľom z podozrení z korupcie, korupčného správania a inej protispoločenskej činnosti či neetického konania.

Opatrenie č. 2.1	Zvyšovať povedomie zamestnancov o ochrane oznamovateľov a postupoch oznamovania podozrení z korupcie, korupčného správania a iného protispoločenského konania
Ukazovatele:	a) zabezpečiť vzdelávacie aktivity na zvyšovanie povedomia o ochrane oznamovateľov, postupov nahlasovania nekalého konania a postupov na požiadanie ochrany v prípade oznámenia podozrení z nekalého konania na základe zavedených interných aktov riadenia b) počet uskutočnených vzdelávacích aktivít c) vytvorenie intranetového odkazu na tému prevencia korupcie
Termín vypracovania plánu aktivít:	do 31. decembra 2021
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti realizácie:	do 30. júna 2022 a potom pravidelne v rámci aktualizácie protikorupčného programu (vrátane navrhnutia prípadných opatrení)
Gestor:	OÚ
Spolugestori:	OKRaB

Cieľ č. 3	Presadzovať kultúru verejnej integrity
Ukazovateľ:	Súlad konania zamestnancov ministerstva so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami

Ministerstvo pokladá za jednu zo základných podmienok posilňovania svojej dôveryhodnosti dôsledné presadzovanie kultúry verejnej integrity nielen v rámci vlastného úradu, ale aj vo vzťahu k partnerom vecného vzťahu a pri komunikácii s verejnosťou.

Všetci zamestnanci ministerstva majú konať v súlade so spoločnými etickými hodnotami, zásadami a normami a vo svojich pracovných činnostiach a vykonávaní svojich právomocí podporujú a uprednostňujú verejný záujem²⁶⁾ pred súkromnými záujmami.

V súlade s *odporúčaním Rady OECD²⁷⁾ o verejnej integrite* by sa v činnosti ministerstva mali zohľadňovať nielen súvislosti, v ktorých tento úrad pôsobí, ale aj riziká, ktoré kultúru integrity ohrozujú a integrita zamestnancov prejavujúca sa v jeho správaní. Ponúkание, poskytovanie alebo prijímanie darov, pohostení alebo iných podobných úžitkov či výhod sa niekedy môže odôvodnene treťou stranou (napr. verejnosťou alebo médiami) vnímať ako korupcia alebo korupčné správanie. K takému vnímaniu môže dôjsť aj vtedy, keď darca ani prijímateľ nemal v úmysle získať alebo poskytnúť za tento dar či pohostenie nejakú výhodu.

Ministerstvo zaviedlo mechanizmus, ktorý zabráni využívať ponúkание a/alebo prijímanie darov a pohostení či iných úžitkov na korupciu.

Riziko korupčného správania do značnej miery môžu ovplyvniť aj chýbajúce mechanizmy na zabránenie nenáležitému vnútorným a externým tlakom na rozhodovanie.

Opatrenie č. 3.1	Zaviesť účinné mechanizmy na zabránenie nenáležitému vnútorným a externým tlakom na rozhodovanie
Ukazovatele:	a) zaviesť opatrenia voči výskytu klientelizmu, nepotizmu a nezákonnému lobingu b) zvýšiť transparentnosť vydávaných rozhodnutí, napr. formou zverejnenia na webovom sídle ministerstva c) počet zamestnancov oboznámených s pravidlami
Termín vypracovania:	do 30. apríla 2022
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti realizácie:	do 30. júna 2022 a potom pravidelne v rámci aktualizácie protikorupčného programu (vrátane navrhnutia prípadných opatrení)
Gestor:	GTSÚ
Spolugestori:	SP

²⁶⁾ K významu pojmu „verejný záujem“ pozri časť Vymedzenie pojmov v tomto dokumente.

²⁷⁾ *Odporúčanie Rady OECD o verejnej integrite*, OECD 26.1.2017. <http://www.oecd.org/gov/ethics/recommendation-public-integrity>; https://www.bojprotikorupcii.gov.sk/data/files/7024_recommendationsvk-web.PDF

Ministerstvo identifikuje a vyhodnocuje riziká vyplývajúce z možných alebo existujúcich vnútorných i vonkajších konfliktov záujmov. Všetci zamestnanci ministerstva sú povinní oznámiť každý skutočný alebo potenciálny konflikt záujmov, ako napríklad rodinné, finančné alebo iné prepojenie, ktoré môže alebo by mohlo zasiahnuť priamo alebo nepriamo do výkonu ich práce a výkonu pracovných povinností svojmu nadriadenému a osobnému úradu. Pravidlá riešenia konfliktu záujmov majú pomôcť špecifikovať situácie, v ktorých sa môže stať, že zamestnanci uľahčia uskutočnenie korupčnej transakcie alebo jej nezabránia.

Konflikt záujmov môže úzko súvisieť aj so zapojením rizikového obchodného partnera alebo zamestnanca do projektu alebo transakcie, následkom čoho môžu dôjsť s vznikom tajných dohôd, neopodstatneným zvýšeniam nákladov, nekvalitným projektom a pod.

Opatrenie č. 3.2	Upraviť pravidlá obstarávania tovaru, služieb a stavebných prác
Ukazovatele:	a) vytvorenie interného riadiaceho aktu (k príprave a procesu) verejných obstarávaní b) elektronizácia zadávania zákaziek c) vytvorenie protikorupčných doložiek do uzatváraných zmlúv a vystavovaných objednávok s možnosťou uloženia sankcií v prípade porušenia protikorupčnej politiky
Termín vypracovania:	do 31. októbra 2021
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti realizácie:	do 30. júna 2022 a potom pravidelne v rámci aktualizácie protikorupčného programu (vrátane navrhnutia prípadných opatrení)
Gestor:	OVOaHS
Spolugestor:	SP

V súvislosti s obstarávaním tovaru, služieb a stavebných prác bol identifikovaný priestor pre korupciu a netransparentnosť v snahe ovplyvniť výklad právneho predpisu v konkrétnom prípade. Na zníženie tohto rizika je preto potrebné určiť jednotné kritériá anonymizácie obsahu zverejňovaných zmlúv.

Opatrenie č. 3.3	Stanoviť a uplatňovať jednoznačné kritériá anonymizácie obsahu zverejňovaných zmlúv
Ukazovatele:	a) interný akt riadenia, ktorý jasne zadefinuje spôsob anonymizácie zverejňovaných zmlúv b) oboznámenie zamestnancov s týmto interným aktom riadenia
Termín zavedenia systému:	do 31. októbra 2021

Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti realizácie:	do 30. júna 2022 a potom pravidelne v rámci aktualizácie protikorupčného programu
Gestor:	SP
Spolugestor:	

Cieľ č. 4	Aktivizovať protikorupčné správanie a konanie zamestnancov
Ukazovateľ:	Zamestnanci sa iniciatívne zapájajú do prevencie korupcie vrátane identifikácie korupčných rizík a navrhujú opatrenia na ich minimalizáciu a prípadne odstránenie

Aktivizovanie protikorupčného správania sa je základným predpokladom na posilnenie prevencie korupcie s dôrazom na reálne prejavy protikorupčného správania a konania zamestnancov vrátane vedúcich zamestnancov, ktoré vedie k integrite jednotlivca, orgánu verejnej moci i celého systému inštitúcií.

Jedným z prostriedkov na aktivizovanie protikorupčného správania sa je systém protikorupčného vzdelávania s dôrazom na skutočné, praktické uplatňovanie a vyhodnocovanie účinnosti protikorupčného úsilia a zabránenie nedostatkom v aplikačnej praxi, napríklad pri uplatňovaní zákonov a predpisov.

Opatrenie č. 4.1:	Udržiavať systém protikorupčného vzdelávania a vyhodnocovať účinnosť vzdelávacích aktivít
Ukazovatele:	<ul style="list-style-type: none"> a) zvýšená iniciatíva zamestnancov pri identifikácii priestoru a príležitostí umožňujúcich vznik a existenciu korupčných rizík b) počet návrhov na zmenšenie a prípadne odstránenie korupčných rizík c) riešenie etických dilem v rámci vzdelávacích aktivít d) vytvorenie systému protikorupčného vzdelávania e) novo prijatí zamestnanci sa zúčastnia úvodných vzdelávacích aktivít o prevencii korupcie, etike a integrite f) zamestnanci sa zúčastňujú priebežných vzdelávacích aktivít o prevencii korupcie, etike a integrite g) počet zamestnancov, ktorí absolvovali protikorupčné vzdelávanie
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti realizácie:	do 30. júna 2022 a potom pravidelne v rámci aktualizácie protikorupčného programu (vrátane navrhnutia prípadných opatrení)

Gestor:	OÚ
Spolugestori:	OKRaB

Vzdelávacie aktivity zahŕňajú jednak úvodné protikorupčné vzdelávanie pre novo prijatých zamestnancov, ako aj priebežné protikorupčné vzdelávanie pre všetkých zamestnancov ministerstva.

Aktivizáciu protikorupčného správania sa je možné dosiahnuť aj správnou motiváciou zamestnancov, verejným uznaním zamestnancov a adekvátnym finančným ohodnotením.

Opatrenie č. 4.2	Zvýšiť motiváciu zamestnancov v dodržiavaní stanovených protikorupčných opatrení
Ukazovatele:	<ul style="list-style-type: none"> a) identifikovať pracovné pozície, ktoré sú vystavené zvýšenému riziku korupcie b) prijať pravidlá správania sa na týchto pracovných pozíciách c) vytvoriť katalóg pracovných pozícií na úrovni sekcie a samostatných odborov d) motivovať zamestnancov k dodržiavaniu stanovených protikorupčných opatrení prostredníctvom adekvátneho finančného ohodnotenia
Termín zavedenia systému:	do 31. decembra 2021
Vyhodnotenie účinnosti a efektívnosti realizácie:	do 30. júna 2022 a potom pravidelne v rámci aktualizácie protikorupčného programu (vrátane navrhnutia prípadných opatrení)
Gestor:	OÚ
Spolugestor:	OKRaB

9. Monitorovanie, hodnotenie a aktualizácia protikorupčného programu

Účelom monitorovania protikorupčného programu je zistiť mieru úspešnosti vykonávania protikorupčných opatrení a mieru uistenia o dosiahnutých zlepšeniach na ministerstve. Cieľom je vytvoriť jasný obraz o dosiahnutom pokroku v znižovaní korupcie.

Pri monitorovaní sa prostredníctvom odboru krízového riadenia a bezpečnosti priebežne zbierajú údaje a informácie o stave vykonávania opatrení. Na zabezpečenie hladkého priebehu monitorovania a náležitého vyhodnotenia protikorupčného programu je však nevyhnutná spolupráca a súčinnosť so všetkými útvarmi ministerstva.

Pri monitorovaní, ako aj vyhodnotení sa berú do úvahy najmä informácie poskytnuté organizačnými útvarmi ministerstva, resp. zainteresovanými stranami. Informácie z médií, hodnotiacich správ a prieskumov vypracovaných medzinárodnými i vnútroštátnymi organizáciami, od podnikateľského sektora, ako aj od mimovládnych organizácií umožnia získať objektívny a nezaujatý pohľad na vykonávanie protikorupčného programu. To znamená, že pri vyhodnocovaní sa zohľadňujú všetky uvedené zdroje informácií.

Pri hodnotení sa berie do úvahy aj určenie nedostatkov (slabých stránok), ktoré majú nepriaznivý vplyv na schopnosť identifikovať, zmierniť a prípadne eliminovať korupčné riziká. Zároveň sa identifikujú príčiny nevykonania alebo nedostatočného vykonávania opatrení. Takisto sa uvedie, aké zlepšenia sa dosiahli a aké sú trendy a poučenia pre ďalšie obdobie.

10. Závěrečné ustanovenia

Protikorupčný program je otvorený dokument, ktorý bude v prípade potreby priebežne aktualizovaný.

Úlohy vyplývajúce z protikorupčného programu a jeho aktualizácia sa vyhodnocuje každoročne do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok. Vyhodnotenie plnenia úloh v kalendárnom roku 2020 tvorí prílohu k protikorupčnému programu.

V zmysle uznesenia vlády SR č. 585/2018 z 12. decembra 2018 je aktuálne znenie protikorupčného programu zverejnené na webovom sídle ministerstva na adrese <http://www.minzp.sk/>.

Rezortné organizácie ministerstva vypracúvajú vlastné protikorupčné programy, ktoré sa zverejňujú na webovom sídle ministerstva a webových sídlach organizácií ministerstva. V programoch týchto organizácií sa zohľadňuje *Protikorupčná politika SR na roky 2019 – 2023*, ako aj *Protikorupčný program MŽP SR*.

Ján Budaj
minister životného prostredia
Slovenskej republiky

Príloha - Vyhodnotenie plnenia úloh v kalendárnom roku 2020

V nadväznosti na plnenie úlohy uvedenej v bode B.4. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 585/2018 z 12. decembra 2018 k Návrhu protikorupčnej politiky Slovenskej republiky na roky 2019 – 2023 ministerstvo vyhodnocuje plnenie úloh protikorupčného programu každoročne do 30. júna za predchádzajúci kalendárny rok.

V kalendárnom roku 2020 ministerstvo malo naplánovanú realizáciu nasledovného opatrenia:

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
1.1	Zlepšovať systém riadenia korupčných rizík s využitím ich elektronickej identifikácie a hodnotenia	splnené

Spôsob splnenia: vydané rozhodnutie ministra životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým sa zavádza riadenie korupčných rizík a identifikovanie rizikových oblastí z hľadiska korupcie, vytvorený katalóg korupčných rizík a vypracované kritéria účinnosti využívania elektronickeho nástroja prostredníctvom aplikácie Riadenie korupčných rizík.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
1.2	Zaviest' efektívny systém manažérstva proti korupcii	splnené

Spôsob splnenia: vydané rozhodnutie ministra životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým sa vydáva Protikorupčná politika Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, vydané rozhodnutie ministra životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým sa vydáva Etický kódex Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, oboznámenie zamestnancov MŽP SR s pravidlami protikorupčného správania, ktoré potvrdili svojím vyhlásením o dodržiavaní protikorupčnej politiky.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
1.3	Skvalitňovať ľudské zdroje na všetkých organizačných úrovniach v oblasti protikorupčných opatrení	splnené

Spôsob splnenia: vydané rozhodnutie ministra životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým sa vydáva Etický kódex Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „Etický kódex“), ktorým sa určujú postupy a pravidlá na predchádzanie korupcii a porušovaniu etických zásad. Porušenie etického kódexu sa považuje za porušenie služobnej disciplíny alebo porušenie pracovnej disciplíny podľa osobitných predpisov. Odbor krízového riadenia a bezpečnosti pripravil pre zamestnancov MŽP SR „Odbornú prípravu zamestnancov MŽP SR o opatreniach v oblasti prevencie korupcie“, odborná príprava sa

vzhľadom na pandémiu uskutočnila výhradne formou samoštúdia elektronickou formou. Obsah odbornej prípravy zahŕňa vymedzenie základných pojmov, systém riadenia korupčných rizík, Protikorupčný program, Protikorupčnú politiku, Etický kódex, Príklady riešenia etických dilem, Politiku darov, Predchádzanie konfliktu záujmov, Systém oznamovania protispoločenskej činnosti a Systém ochrany oznamovateľa protispoločenskej činnosti. Odborná príprava bola distribuovaná dňa 9. októbra 2020.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
1.4	Zjednodušenie administratívnych procesov	monitorovanie

Spôsob splnenia: neboli identifikované administratívne procesy, ktoré by sťažovali odhaľovanie korupčného konania alebo korupčných schém. Zložitosť administratívnych procesov, ktoré by mohli sťažiť prípadné odhaľovanie korupčného konania alebo korupčných schém v poslednom prieskume 2020 - 2021 na identifikáciu korupčných rizík už nebolo identifikované.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
1.5	Zavedenie kontroly dodržiavania lehôt na vydávanie rozhodnutí	splnené

Spôsob splnenia: vydaný príkaz ministra životného prostredia Slovenskej republiky o kontrole dodržiavania lehôt na vydávanie rozhodnutí podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov alebo podľa osobitných predpisov nimi riadenými organizačnými útvarmi resp. rozkladovými komisiami. Generálny riaditeľ organizácie organizačných útvarov MŽP SR a predsedovia všetkých rozkladových komisií MŽP SR sú povinní vyhodnocovať počet rozhodnutí, pri ktorých vydaní nebola dodržaná zákonná lehota a príčiny nedodržania tejto lehoty.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
2.1	Vypracovať a uplatňovať pravidlá na zabránenie odvetnej činnosti a diskriminácie voči oznamovateľom podozrení z korupcie, korupčného správania a inej protispoločenskej činnosti či neetického konania	splnené

Spôsob splnenia: vydané rozhodnutie ministra životného prostredia Slovenskej republiky o vnútornom systéme preverovania oznámení súvisiacich s oznamovaním protispoločenskej činnosti zahŕňajúce ochranu oznamovateľov a vykonanie následného oboznámenia všetkých zamestnancov ministerstva s jeho znením. Riziko v poslednom prieskume na roky 2020 - 2021 už nebolo identifikované.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
2.2	Vypracovať a realizovať spôsoby zvyšovania povedomia zamestnancov o ochrane oznamovateľov a postupoch oznamovania podozrení z korupcie, korupčného správania a iného protispoločenského konania	splnené

Spôsob splnenia: OKRaB pripravil pre zamestnancov MŽP SR „Odbornú prípravu zamestnancov MŽP SR o opatreniach v oblasti prevencie korupcie“, odborná príprava sa vzhľadom na pandémiu uskutočnila výhradne formou samoštúdia elektronickou formou. Obsah odbornej prípravy zahŕňa vymedzenie základných pojmov, systém riadenia korupčných rizík, Protikorupčný program, Protikorupčnú politiku, Etický kódex, Príklady riešenia etických dilem, Politiku darov, Predchádzanie konfliktu záujmov, Systém oznamovania protispoločenskej činnosti a Systém ochrany oznamovateľa protispoločenskej činnosti. Odborná príprava bola distribuovaná dňa 9. októbra 2020. Cieľom odbornej prípravy bolo zvýšenie povedomia o zavedených protikorupčných opatreniach, o ochrane oznamovateľov, postupov nahlasovania nekalého konania a ochrane oznamovateľov v prípade vykonania oznámenia o podozrení z nekalého konania.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
3.1	Vypracovať a uplatňovať pravidlá prijímania a poskytovania darov a pohostení	splnené

Spôsob splnenia: pravidlá prijímania a poskytovania darov a pohostení sú súčasťou vydaného rozhodnutia ministra životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým sa vydáva Etický kódex Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „Etický kódex“), ktorým sa určujú postupy a pravidlá na predchádzanie korupcii a porušovaniu etických zásad. S etickým kódexom boli oboznámení všetci zamestnanci MŽP SR.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
3.2	Vypracovať a uplatňovať interný akt riadenia o spôsoboch riešenia konfliktu záujmov	splnené

Spôsob splnenia: spôsoby riešenia konfliktu záujmov sú súčasťou vydaného rozhodnutia ministra životného prostredia Slovenskej republiky, ktorým sa vydáva Etický kódex Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „Etický kódex“), ktorým sa určujú postupy a pravidlá na predchádzanie korupcii a porušovaniu etických zásad. S etickým kódexom boli oboznámení všetci zamestnanci MŽP SR.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
4.1	Zaviest' systém protikorupčného vzdelávania a vyhodnocovať účinnosť vzdelávacích aktivít zameraných na aktivizáciu protikorupčného správania	splnené

Spôsob splnenia: OKRaB pripravil pre zamestnancov MŽP SR „Odbornú prípravu zamestnancov MŽP SR o opatreniach v oblasti prevencie korupcie“, odborná príprava sa uskutočnila dňa 9. októbra 2020, vzhľadom na pandémiu výhradne elektronickou formou, pre všetkých zamestnancov MŽP SR. Do prieskumu na identifikáciu korupčných rizík sa zapojilo o 15,73 % viac zamestnancov ako za predchádzajúce obdobie. Osobný úrad vykonáva vzdelávanie pre zamestnancov jedenkrát za dva roky, prípadne po každej zmene znenia protikorupčnej politiky alebo systému riadenia protikorupčných činností.

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Stav opatrenia
4.2	Vytvorenie mechanizmu na vyvodenie osobnej zodpovednosti za nedodržanie protikorupčných opatrení	splnené

Spôsob splnenia: Pracovný poriadok MŽP SR a Služobný poriadok MŽP SR bol upravený takým spôsobom, že porušenie Etického kódexu MŽP SR je považované za závažné porušenie pracovnej, resp. služobnej disciplíny.